

ročník I.

pátek 11. února 2022

Na Mýtě – soutok Jizery a Mumlavy

foto Kamila Antošová, KRNP

Milý čtenáři!

Rozmohl se nám tady takový zlozvyk.

Suchej únor.

Je to krajně nezodpovědná akce vůči našim restaurátérům, zasaženým těžkostmi naší kovidové doby.

Druhým problémem suchého února je právě ten únor.

Nejkratší měsíc, jen osmadvacet dní. Pokrytectví!

Je jednoznačně nejkratší – a taky rozhodně nejhnusnější a nejodpornější.

Proč právě v tomto měsíci měl by si člověk odpírat nějakou tu podpurnou radost a potěšení?

Ano, přiznám se, také jsem dříve držel všelijaké bezalkoholové kůry, pak mi to našťestí psychiatr zakázal.

Ale držel jsem je až na jaře. Když už se příroda probouzí, kdy se ta zelená krása dere na povrch. Bylinky: Pampelišky, česnek, kopřivy...

Tohle myslím lépe vymysleli křesťani. S tím svým půstem. Když už někdo chce držet osmadvacetidenní půst, doporučuji, ať si vybere konec března a nebo duben. Ony ty Velikonoce přeci jenom mají něco do sebe...

A všimněte si, že jsem je napsal – na rozdíl od vánoc – s velkým V.

geopark český ráj

Obec Levínská Olešnice se nachází v okrese Semily, kraj Liberecký. Žije zde 352 obyvatel. Tvoří ji dnes dvě části a to obec Levínská Olešnice a obec Žd'ár u Staré Paky. My ovšem zavítáme do Levínské Olešnice a jejího nejbližšího okolí. Přesně na zdejší pole...

Budeme-li mít někdy čas, tak se do Žd'áru u Staré Paky taky podíváme. Býval tam velmi zajímavý melafyrový lom s acháty. První písemná zmínka o obci Levínská Olešnice pochází z roku 1384. Západně od vesnice se na vysokém ostrohu nad řekou Oleškou nachází terénní pozůstatky hradu Levín z první poloviny čtrnáctého století. V obci samé je pak kostel Všech svatých a lidové práce – kříž u kostela a sousoší Nejsvětější Trojice Boží. Obec patřila patřila k hradu Levín, který byl založen roku 1239 Pakoslavem a jeho synem Načeratem z Brady.

V blízkosti obce se na pohoří Levín a Kozinec nalézají polodrahokamy, jedná se zejména o acháty, jaspisy a krystalické drúzy a geody. Tento výskyt polodrahokamů a jejich bezohledná těžba měly za následek těžké poškození hradní zříceniny Levín.

Nechci však psát o doslovné těžbě zdejších drahých kamenů. Chci se s vámi projít po zdejších červených polích v okolí Levínské Olešnice, a když štěstí dovolí zvednout z půdy na poli nebo z kamenné hromádky nebo zídky na mezi krásný kámen, který je po vybroušení a vyleštění ještě krásnější.

Ten vůbec první ze všech drahých kamenů, které jsem nejen zde, ale i jinde našel, byl malý úlomek jaspisové žíly, který mě docela a úplně uchvátil. Dodnes ho mám doma a často se dosud obdivuji jeho kráse. Stalo se to dávno, v roce 1963, a od té doby jsem nenašel krásnější, i když máma rukama jich prošly stovky a možná i tisíce. Nepočítal jsem je, jen obdivoval jejich krásu. Snad ještě dlouho tu budou s námi.

/ Václav Ziegler pro stránky Geoparku Český ráj

EXKURZE
KOMPOVANÁ KRAJINA JIČÍNSKA

Veliš – Loreta – Ostružno – Zebín – Valdštejská loggie – Libosad

Provázejí:
Hynek Zlatník
Lenka Šoltýsová

 SRAZ: v 10:00 u kapličky v Podhradí pod vrchem Veliš, možnost parkování

 TRASA: 20 km autem, 6 km pěšky obtížnějším terénem vyžadující vhodnou obuv a oblečení

 KONEC: předpokládané ukončení v 15:00 ve Valdštejské loggii u Jičina

 ÚČASTNICKÝ POPLATEK: 50,- Kč

 POZOR: trasa může být dle aktuálního stavu upravena nebo zrušena. Sledujte na: www.dumprrody.cz/ceskyraj/

sobota 12. 2. 2022
10.00 - 15.00 hodin

turnov

* Restaurování části významných sbírek – obrazy a historické portréty

*Muzejní čtvrtletník loni představil restaurované exponáty ze sbírek muzea, konkrétně betlémy a betlémové figury. To jste v Trosečnicku nečetli, protože já při slovech betlém dostávám kopřivku. Ale nejenom betlémy je člověk živ...
Ted' už text Miroslava Cogana.*

Dalším restaurátorským počinem byla práce na šesti lunetách, tedy půlkruhových plátnech, které původně vyplňovaly klenební výseče křížové chodby kolem centrální čtvercové rajské zahrady v místě nynější haly *České pošty* na náměstí. Již do poloviny 80. let 20. století *Muzeum Českého ráje* postupně restaurovalo nejhodnotnější obrazy ze souboru olejomalb vytvořených turnovským malířem Janem Jiřím Hertlem (cca 1670 – 1740) pro františkánský klášter v Turnově a také je prezentuje ve stálé expozici i formou krátkodobých výstav.

Připomeňme alespoň naši výstavu barokního umění v roce 2002 nebo nedávnou konfrontaci obrazu *Pokušení sv. Františka* s abstraktní tvorbou Pavla Roučky pod názvem *Extáze sv. Františka* (2018).

Právě zrestaurovaná díla rovněž pochází z cyklu *Legenda o sv. Františkovi*, který Jan Jiří Hertl a jeho dílna (bratr Rudolf a zřejmě také syn Václav Jiří) dodali na přelomu druhé a třetí dekády 18. století k výzdobě zdejšího klášterního ambitu.

Jako nejvýznamnější barokní malíř regionu se ve službách mnichovohradištských Valdštejnů podílel Jan Jiří Hertl na výzdobě řady sakrálních interiérů ve středním Pojizeří, a ovlivnil tak spolu s kosmonoskými sochaři Jelínky přijetí barokních výtvarných principů včetně prvků barokního romantismu v regionu

a ikonograficky ovlivnil regionální umělce ještě v 19. století. Proto jeho dílu věnujeme zvýšenou pozornost a zachraňujeme to, co díky předchozí „péči“ pounorového režimu málem přišlo vniveč.

Luneta František z Assisi vrací otcí svůj oděv a odevzdává se chudobě z dílny Jana Jiřího Hertla, kolem 1720. Stav po restaurování.

Dosud restaurované lunety, stejně jako tato ještě terpentýnem vonící plátna, doplnila muzejní sbírky o další významné epizody z Františkova života, mj. výjev, v němž František vrací svému vyčítajícímu otcí oděv. Nyní budou restaurátorce akademické malířce Pavle Vosátkové předány k obnově další lunety, opět šest kusů, které budou restaurovány a odevzdány *Muzeu Českého ráje* do dubna tohoto roku.

V následujícím období se připravuje prezentace všech částí restaurovaných sbírek, kde bude moci návštěvník docenit umění starých umělců i vysokou úroveň současných restaurátorů, která je v řadě případů skutečně obdivuhodná.

Portrét Heleny Verichové, 1829. Stav před a po restaurování.

K restaurování byly vybrány obrazy s ohledem na jejich vypovídací, dokumentární hodnotu, a tím i jejich využitelnost v připravovaných nových expozicích, které budou opět primárně orientovány na drahé kameny a šperkařství. Mezi nimi jsou mj. portréty turnovských obchodníků drahokamy Antonína Bursy a Vincence Vericha a s ním

i jeho manželky Heleny Verichové ozdobené výraznou granátovou šňůrou.

Podobně i komorní portrét Aloisie Suché od turnovského malíře Weimanna z Weihefeldu je hezkou ukázkou biedermeierovské módy a granátových šperků. S těmito měšťanskými podobiznami z 19. století byl k restaurování vybrán i portrét Marie Markéty z Valdštejna, zřejmě dílo turnovského Jana Jiřího Hertla z přelomu 20. a 30. let 18. století. Kněžna Valdštejnová se zasadila o vznik nebo obnovu řady sakrálních staveb, kostelů a kaplí na hruboskalském a mnichovohradištském panství a vznik takových barokních skvostů jako kaple sv. Anny v Mnichově Hradišti nebo sochami zdobený most na Valdštejně. Proto se i její tvář objeví v nové stálé instalaci baroka v Pojizeří.

/ Miroslav Cogan, *Muzejní čtvrtletník*

*

Muzeum Českého ráje v Turnově si vás dovoluje pozvat na zahájení výstav pořádaných u příležitosti oslav první písemné zmínky o Turnově.

Turnov – město drahých kamenů
Tradice trvající již 7000 let

Náměstí, kterým šly dějiny
Příběh turnovského náměstí

Antonín Karč
Šperky od secese k art deco

TURNOV 750 LET

Úvodní slovo: starosta města Tomáš Hocke
kurátor výstavy David Marek

Kulturní program: Houslový recitál Šárky Košťálové
a Anežky Charouskové

V případě zájmu se uskuteční komentované prohlídky výstav s jejich autory.

Ve čtvrtek 10. února 2022 od 17.00 hodin
ve výstavním sále a klenotnici muzea.

MINISTERSTVO KULTURY nadace PRECIOSA MČRT

* Turnovské kulturní tipy:

Pohovka: Feng-yün Song, Zdislava Melicharová a Michaela Petrová

Pondělí 14. února od 19 hodin, Městské divadlo Turnov

Z ledna přesunutě představení. Zakoupené vstupenky zůstávají v platnosti.

První setkání na Pohovce v roce 2022 bude speciální, čeká nás totiž ryze dámský večer plný hudby. Na flétnu vám zahraje Michaela Petrová, na harfu Zdislava Melicharová a o zpěv se postará zpěvačka, lektorka, spisovatelka a překladatelka Feng-yün Song. Večerem provází Lenka Bittnerová.

KULTURNÍ CENTRUM TURNOV uvádí

MALÁ (DOMÁCI) SCÉNA II.

leden 2022 – kavárna KUS

Protože o koncerty Malé (domácí) scény je velký zájem jak ze strany kapel, tak ze strany posluchačů, rozhodli jsme se přidat ještě dva lednové koncerty

NÁHRADNÍ TERMÍN
pátek 11. února

pátek
BLUES FRIENDS

sobota 29. ledna od 19 hodin
MR. FRAŠ

Feng-yün Song se narodila v severovýchodní Číně, aktuálně žije a působí v Praze. Mnoha svými hudebně kulturními projekty přispívá k interkulturnímu dialogu mezi Východem a Západem. Pravidelně pořádá seberegenerační semináře, kurzy, autogenní tréninkové pobyty s programem „*Autoterapie Hlasem & Dechem*“.

Michaela Petrová se narodila 14. 4. 1974 v Brně. Vystudovala Státní konzervatoř Brno obor příčná flétna, studium ukončila absolutoriem v roce 1995. Od roku 1997 hraje v *Karlovarském symfonickém orchestru*, kde nyní vykonává funkci vedoucího skupiny fléten. Komorní hudba je její další láskou, proto je členkou několika komorních uskupení, například *Duo Arpeggio*, *Trio Piacere*, *Prima Vista Quintet* a dalších. Každé uskupení má jiné nástrojové složení, věnuje se jinému hudebnímu období a jejich repertoár se často mění.

Zdislava Melicharová absolvovala studium sólové harfy u profesorky Libuše Váchalové na Pražské konzervatoři. Vystupovala s řadou profesionálních hudebních těles (*Filharmonie Hradec Králové*, *Plzeňská filharmonie*, *Západočeský symfonický orchestr*). Nyní působí jako harfistka *Karlovarského symfonického orchestru*, kde vystupuje i jako sólistka. Věnuje se též komorní hře v *Duo Arpeggio* s flétnistkou Michaelou Petrovou nebo ve *Velmi malém orchestru* Varvary Divišové, s repertoárem irských a keltských písní. Zdislava Melicharová ráda interpretuje nejen vážnou hudbu ale i jiné žánry, jako je chrámová, popová, filmová hudba a jazz. Při sólové hře spolupracovala s Pavlem Šporcem, Felixem Slováčkem st., Václavem Hudečkem, Karlem Gottem, Čechomorem, Lád'ou Kerndlem nebo Anetou Langerovou. Své zkušenosti předává již několik let svým žačkám na Karlovarsku.

Šlechtické rody, zámky a hrady

Úterý 15. února 2022 od 10:00 v knihovně na vlakovém nádraží.

Cyklus šesti přednášek v rámci Netradiční univerzity

bude probíhat od února do dubna 2022 vždy jednou za čtrnáct dní. Cena za celý cyklus je 300 Kč. Cena za jednu přednášku je 70 Kč.

Vladimír Lemberk: Grónsko není jen led

středa 16. února 2022, 19.30; kino Sféra

Roubovaný vokurky

pátek 18. února 19 hodin, KAVÁRNA KUS

Turnovská parta hrající folk, country, rock i underground hraje ve složení Martin Mikule - baskytara, basa; Jirka Víšek - kytara, ukulele, zpěv; Štěpánka Víšková - zpěv, tamburína; Mojmír Babáček - zobcová flétna; Vašek Samek - 12tistrunná kytara, zpěv, cajon; Jirka Slavík - bicí.

PŘEPEŘE – Zastupitelstvo obce Přepeře pro letošní rok 2022 naplánovalo dvě velké investiční akce, které začnou ihned, jak počasí dovolí, pravděpodobně v březnu. Obě akce potvrzují asi čtyři měsíce, měly by být ukončeny do konce července.

První velká akce se dotkne lokality „Karlák“, kde bude vyměněn vodovodní řad. Dále zde bude kompletně vyměněna obecní dešťová kanalizace, která je v havarijním stavu. Po této náročné rekonstrukci získá ulice nový povrch, a to včetně nové ulice pod hřbitovem. Dodavatelem stavby je *Colas CZ*. Náklady na rekonstrukci (14,6 milionu s daní) si rozdělí obec s VHS Turnov.

Druhá akce bude řešit odstranění vlhkosti v obecní bytovce čp.115 a 116. Zde dojde ke stavebnímu a chemickému ošetření obvodových stěn v podzemní části (izolace a drenáž) a natažení nových sanačních omítek ve sklepních prostorech. Po dokončení izolací bude ještě opravena fasáda domu a balkony. Dodavatelem stavby je firma *Fireo Liberec*, investorem je obec, náklady mírně přesahují 5 milionů. (OÚ Přepeře)

SVIJANY – V Pivovaru Svijany uvařili loni 685 290 hektolitrů piva, je to o pět procent víc než v roce 2020, za rekordním rokem 2019 ale výroba kvůli koronaviru stále zaostává. Tehdy největší pivovar v Libereckém kraji dodal na trh 709.896 hektolitrů piva. Hlavním důvodem nižší výroby je uzavření nebo omezení restaurací kvůli koronavirovým opatřením, které snížilo spotřebu sudového piva.

Podle ředitele pivovaru Romana Havlíka pijí lidé stále více doma, místo v restauraci. Vzhledem k nejistotě, která v souvislosti s pandemií stále panuje, musel pivovar odložit některé investice, především rozšíření varny, uvedl server *Genus*.

lomnice n. p.

Městská knihovna bude od úterý 15. února do čtvrtka 17. února z důvodu čerpání dovolené uzavřena.

semily

* **Výstava *Vidět Semily***, organizovaná stejnojmenným spolkem, doplněná o fotografie z archivu Davida Chluma a fotkami Jiřího Salače mladšího z 90. let minulého století, představuje proměny Semil během posledních dekád. Zároveň se snaží místní veřejnosti představit problematiku vizuálního smogu a kvality veřejného prostoru obecně.

Vernisáž se uskuteční **11. února 2022 v 17:00 hodin** v semilském muzeu a galerii Semily, výstava skončí 27. března.

* **Už tradiční burza knih** ve vestibulu *Jitřenky* je plánována **na pátek 18. února** od 8 do 17 hodin a tentokrát mj. přinese řadu starých tisků a také hudebních CD.

* Divadelní sál na radnici má nové podium

Divadelní sál semilské radnice, v němž se v pravidelných intervalech schází k jednání semilské zastupitelstvo a který po mnoho let poskytuje zázemí dětským pořadům divadelní přehlídky *Semilský paroháč*, se po půl století může chlubit novým divadelním podiem. Jeho zdařilou rekonstrukci mají na svědomí žáci Střední školy Semily, kteří na něm pod dohledem mistra odborného výcviku odvedli desítky pracovních hodin. (Semilské noviny)

semilsko

PŘÍČNÝ – Na trati mezi Železným Brodem a Spálovem na Jablonecku najel v pondělí odpoledne osobní vlak do stromu. Nikdo se nezranil, 11 cestujících evakuovali hasiči. Provoz na trati mezi Železným Brodem a Tanvaldem byl asi tři hodiny přerušeny. O události informovali na twitteru liberečtí krajští hasiči. Podle údajů na webu Správy železnic byl provoz na trati obnoven před 17. hodinou.

Rychlík společnosti *Arriva* z Tanvaldu do Prahy narazil do stromu spadlého na trať kolem 14. hodiny. Přivolaní hasiči evakuovali cestující z vlaku do zastávky

Spálov, odkud je přepravili po silnici do Železného Brodu. U nehody zasahovala profesionální i dobrovolná jednotka ze Semil spolu s drážními hasiči.

(Zdroj: Naše Pojizeří, foto: Twitter hasiči Liberec)

jilemnicko

V jilemnickém muzeu můžete nyní vidět výstavu *Krakonoš - Vládce našich hor*, která přibližuje různé podoby této bájně postavy v lidové a umělecké tvorbě, jak v českém tak německém prostředí. Výstava je vhodná pro dospělé i děti.

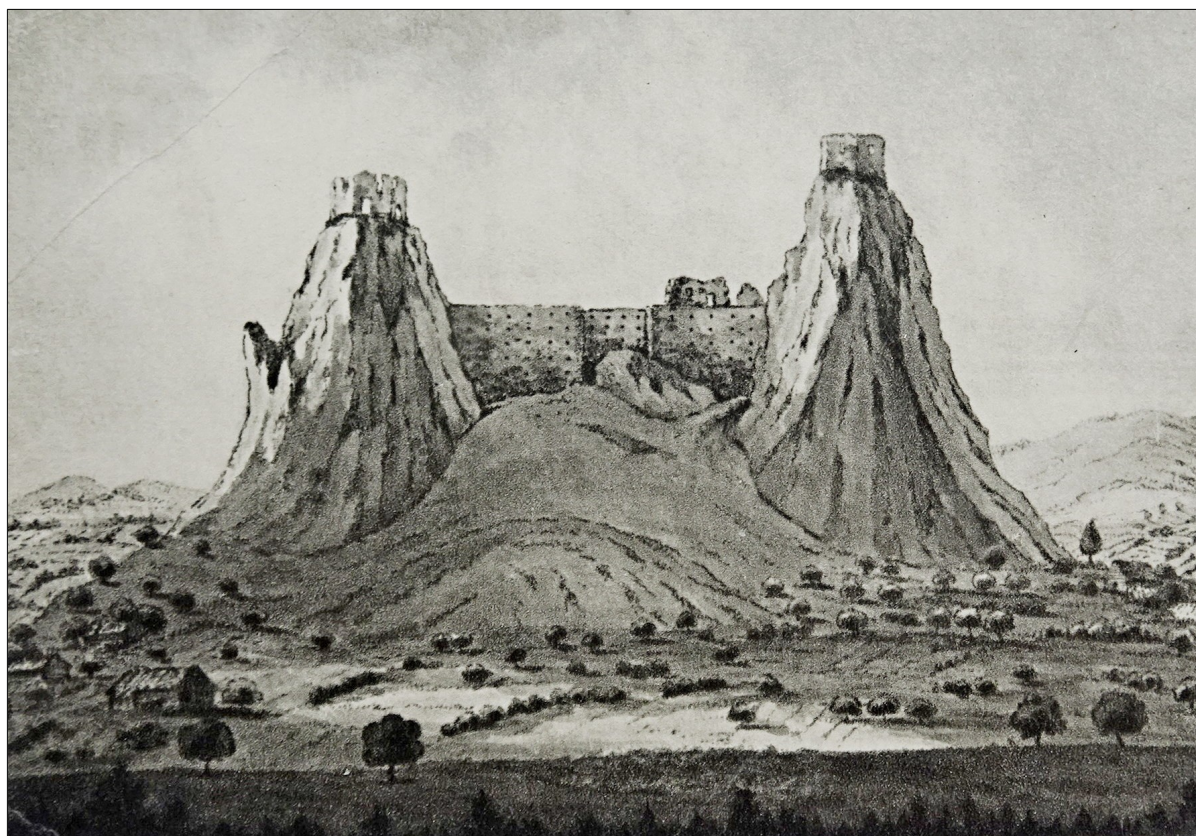
**Hornychova chata na Táboře u Lomnice nad Popelkou. Vydal Orbis,
odesláno 1956**

**„Nábř. Sv. Čecha v Semilech“ Nakl. K. Chaloupecký, knihkupec v Semilech,
odesláno v roce 1916**

Hrubá Skála – Krčkovice – rybník Věžák, hostinec, kaplička, lidová architektura, skální útvar. Foto a vydání Petr Prášil, vydavatelství Baron, 2008

**Trosky. Kolorovaný lept A. Pucherny z roku 1797 podle kresby Václava Mrkoše
Rytiny českých hradů č. 4, Svět v obrazech, vydal Orbis, nedatováno**

HLASY PO JIZERSKÉ.

Časopis věnovaný okresům: Turnovskému, Mn.-Hradištskému, Železno-Brodskému, Semilskému, Lomnickému a Česko-Dubskému.

Číslo 6.

V Turnově, dne 1. června 1886.

Ročník I.

Valdštýnská pouť. V neděli dne 16. května odbývána na staroslavném historickém Valdštýné pouť. Ačkoli počasí v ten den méně bylo příznivé, navštíveno toto nejoblíbenější místo výletní našimi Turnovany, jakož i obyvateli obcí v úkolních co nejčetněji. Jmenovitě odpoledne ke třetí hodině byl nával výletníků ohromný, tak že lze s jistotou tvrditi, že na tisíce obecnstva se sešlo. Perníkáři a hostinští měli plné ruce práce — vždyť každý chce, ba musí přinésti něco „pouti“ svým domácím po namáhavém putování přes dosti příkrou skálu chutná také sklenka piva výborné. Celkem možno říci že se letos znárodnělá tato pouť — podobající se ohromné národní slavnosti — dosti vydařila. Zvláště zmíniti se musíme o znamenitém pivě zdejšího sládka p. Svobody, které na pozemku p. Valkouna čepováno — pro říznou a výtečnou jakost co největšího odbytu doznalo. Mladší generace pak bavila se po svém způsobu rozličnými hrami, obligátní kolotoč téměř ani se nezastavil. Zaznamenáváme zdařilou tuto slavnost tím radostněji, an skutečné veliká část turnovských a okolních obchodníků, zvláště cukráři, hostinští, řezníci atd. na pouť Valdštýnskou veliké naděje skládají a na zdaru neb nezdaru této slavnosti zdar či nezdar celé letní saisony závisí.

Krádež. V den slavnosti svatojanské dne 16. května t. r. ukradena p. Františku Lukovi rolníku v Slapech u Malého Rohozce neznámým posud pachatelem kráva ze stáje. Po krádeži té pátravší četnický závodčí p. Frant. Samec ještě v týž den našel ukradenou krávu v Hodkovicích u jistého řezníka. Záležitost tato odevzdána soudu, kterýž ji vyšetřuje.

Také České razítko. Dostalo se nám těchto dnů do rukou účtu, který byl opatřen tímto razítkem: *Stčojnizký a stovební gamečnictvi Josef Novotný v Turnově.* Kdo takového něco jakživ viděl? Ani bychom tomu neuvěřili, kdybychom se na vlastní oči nebyli o pravdě přesvědčili. Což pak není vlasteneckých závodů dosti, které podobná razítka elegantně a správně zhotovují? Máme snad za naše peníze ještě takto dáti si hyzdití řeč mateřskou? Ještě pak více se diviti musíme živnostníku, který takové hanebné razítko přijme a je v obchodě svém užívá! Kde pak je naše národní hrdost? Není na tom dost, že snášeti musíme od Němců trpkých příkoří dost a dost, o kterých si, obzvláště my zde na rozhraní, tak lehce pomoci nemůžeme, musíme ještě dobrovolně za vlastní náš groš dáti si tupiti jazyk náš? Poukazujeme v této příčině na firmu p. Karla Pátka v Praze, proti Seminářské ulici, která každé razítko co nejrychleji, lacino i správně zhotoví a dodá.

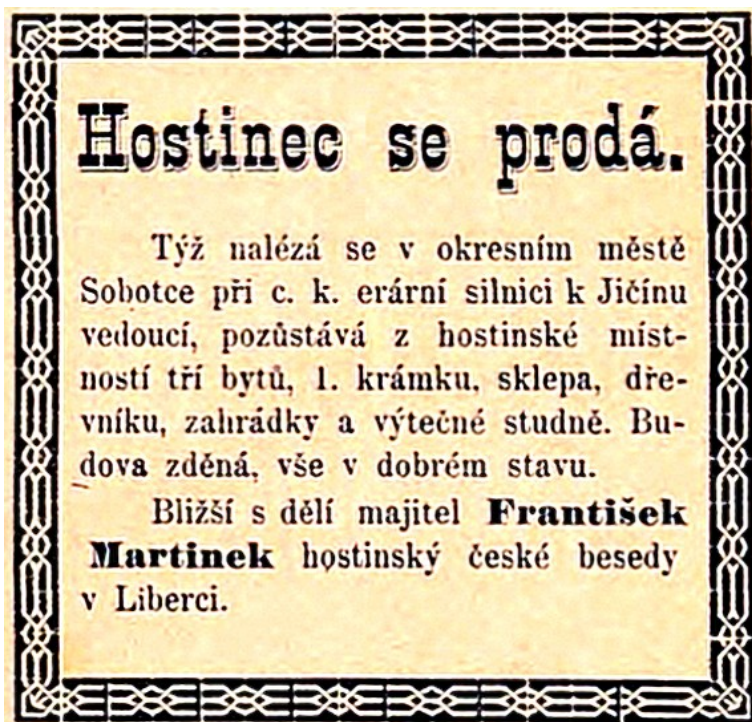
Sebevraždy. Na Malém Rohozci podřezal s jistý Šprachta krk břitvou. Zranil se tak těžce, že as za týden po vykonaném činu zemřel. V neděl dne 16. května byl pohřben. Příčinou sebevraždy měly býti domácí nešváry. — Dne 16. května v noci nalezen byl v Dolánkách u Turnova známý piják Bartoš na švestce oběšený. Do 11. hodiny v noci seděl v hostinci v Dolánkách u piva, baví se zcela nenuceně s přítomnými hostmi. O 12. hodině nalezen pak již co ztuhlá mrtvola. Příčina sebevraždy není známa. Doměnka, že by čin ten snad byl spáchal z opilosti se nepotvrzuje, au všichni tehdaž v hostinci Doláneckém přítomní, ba i sám hostinský, souhlasně tvrdí, že Bartoš, když po 11. hodině domu odcházel, napilým nebyl.

Nevěrný pomocník. Petr Porš, mlynář v Jílovém u Hodkovic má 17 letého pomocníka Petra Fialu, kterémuž svěřil rozvážení chleba po vesnicích. Při poslední své „výpravě“ prodal Fiala v různých obcích chleba za 15 zl. 60 kr., neodvedl však peníze pánu svému, nýbrž, ponechav si jich utratil je za liché věci. načež po Turnově se potuloval, kdež dne 29. května v noci o půl 12. strážníkem Bártou zadržen byl.

Bouře. V sobota v noci as o 3. hodině vznesla se silná bouře nad městem naším spousty vod lily se z oblaků a as ke 4. hod. udeřil blesk v nejbližším okolí města. Silný déšť od hospodářů toužebně očekávaný, osvěžil přírodu i znáti již v polích i v zahradách blahodárné jeho účinky. Avšak ne všude účinkovala bouře blahodárně, tak ve Vesci zapálil blesk stodolu, kteráž stala se až do základu obětí zhoubného živlu; v Mukařově pak zastihl blesk krávu, tak že zůstala na miste mrtva.

Hasičské cvičení. V pondělí o 7. hodin večerní konal zdejší dobrovolný hasičský sbor za velení místoveliče p. Maye obvyklé cvičení. Značný počet mužstva, který ku zkoušce se dostavil, ukazuje s jakou láskou lnou členové ku sboru a přesné, rychlé a obratné výkony dosvědčovaly s dostatek, že pěstuje se u nás faktor se zálibou nevšední. Cvičení trvalo až do půl deváté, pak se šlo v průvodu hasičské „hudby“ p. Baurem výtečně zorganizované pochodem opět ku radnici. Po zkoušce sešli se stateční hasiči v hostinci „u belgického dvora“ kdež brzy při výtečném rohozeckém zábava co nejsrdčejší nastala. Žertováno i zpíváno až do půl noci. Přáli jsme čackým hochům ušlechtilé zábavy tím více, an, jak již praveno, české povinnosti dobrovolné naše vzaté v plné vyhovují míře.

Hlasy Pojizerské: časopis nepolitický, věnovaný okresům Turnovskému, Mnichovo-Hradištskému, Železenobrodskému, Semilskému, Lomnickému, Českodubskému. Turnov, Gustav Lamboy, 1.června 1886

Hostinec se prodá.

Týž nalézá se v okresním městě Sobotce při c. k. erární silnici k Jičínu vedoucí, pozůstává z hostinské místnosti tří bytů, 1. krámku, sklepa, dřevníku, zahrádky a výtečné studně. Budova zděná, vše v dobrém stavu.

Bližší s dělí majitel **František Martinek** hostinský české besedy v Liberci.

*** Vyšlo první číslo časopisu (pod)krkonošských evangeliků JaKoLeV**

Světlo světa spatřilo první číslo časopisu (pod)krkonošských evangeliků *JaKoLeV*, který vydávají sbory ve Vrchlábí, Jilemnici, Křížlicích a Libštátě.

Počáteční písmena obcí, kde sídlí sbory, tvoří základ akronymu – názvu časopisu.

Vedoucím redaktorem je jilemnický farář **Jakub Hála**.

Na titulce prvního vydání je fotografie evangelického kostelíka v Horních Herlíkovicích.

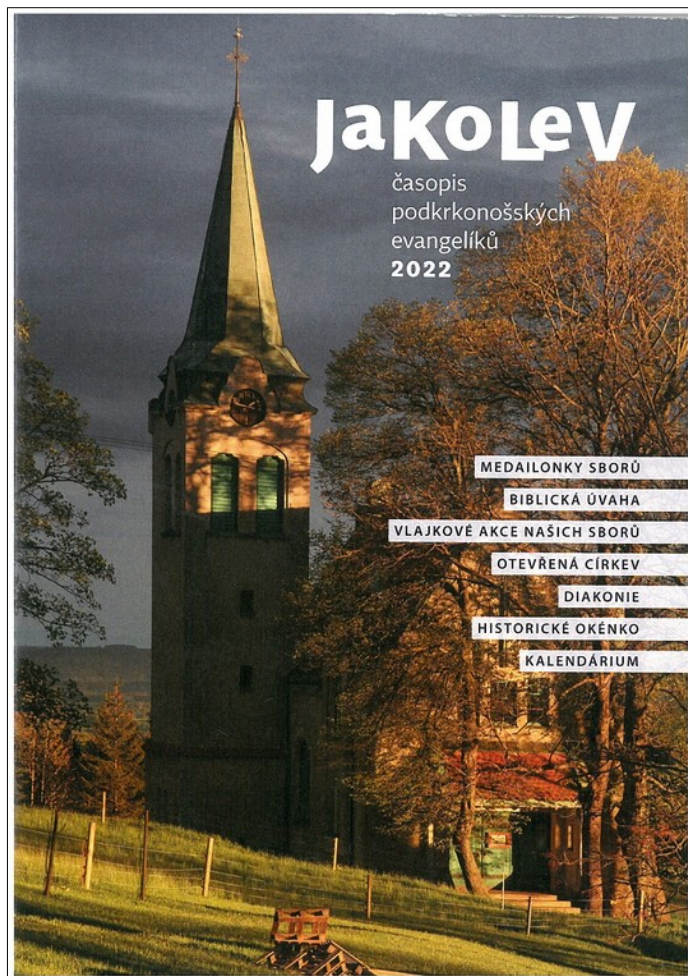
Ve vydání se dozvíte něco o historii zmíněných sborů – tenhle článek vám po kouskách představím v příštích vydáních *Trosečníka*.

Zaujala mne i stať **Jiřího Loudy** *Setneme jim hlavy:*

Když 23. května 1618 vtrhl dav českých stavů do kanceláře místodržících na Pražském hradě, byli v jeho čele mezi jinými i Albrecht Jan Smiřický, člen Jednoty bratrské a zřejmě nejbohatší šlechtic v zemi, mimo jiných vlastník panství Semily a Návarov s okolím Vysokého na Jizerou a zejména panství Kumburk, k němuž patřilo též městečko Libštát. Po boku měl Bernarda z Fünfkirchenu, luterána hospodařícího na panství Heřmanovy Sejfy (dnes Rudík) s polovinou města Hostinné. Tito dva páni krkonošských panství nebyli pouhými přihlížejícími, nýbrž uskutečňovali zřetelný záměr donutit své váhající souvěrce a vlastně i protivníky k razantnímu řešení dlouhodobě napjaté situace v zemi. Povedlo se jim to částečně. Z krkonošských šlechticů se nikdo nepostavil proti povstání. Všichni bez výjimky se totiž hlásili k nekatolickým vyznáním. Nejčastěji k utrakvistickému proudu ovlivněnému luterstvím, nemálo však bylo těch, kteří patřili k Jednotě bratrské. Jazyk či národnost nehrál podstatnou roli. S aktivní podporou povstání to však již tak slavné nebylo...

Nu, tolik aspoň malá ochutnávka z něj.

Časopis získáte zdarma tištěný v uvedených sborech, můžete si ho také stáhnout v podobě pdf třeba na stránkách Českobratrské církve evangelické v Libštátě v článku o *JaKoLevu*, respektivem ikonka pro stažení je pod článkem.

* Vrchlabské tipy

Čt 17	NAMIBIE – ZEMĚ PLNÁ PŘEKVAPENÍ Radka Tkáčiková ukáže nejstarší poušť světa, obrovské duny, spoustu zvířete, druhý největší kaňon světa, rostliny staré 1 500 let, opuštěné diamantové doly i ženy Himbú jen v sukěnkách. KCEV Krtek, 18:00
	MOHENDŽODÁRO Uzavřená skupina. KD Střelnice – včelí klubovna, 18:00–20:00 Vstupné: 150 Kč
Pá 18	O LIDOŽROUTECH V KARIBIKU Pořad o lidožroutech z Karibiku, afrických čarodějnicích a jízdě na oslu s hudebním publicistou Jiřím Moravčíkem. EDDA COOLNA, 19:00

* Filmový dokument z Krkonoš

Etnolog Libor Dušek připravil námět a scénář k natáčení časosběrného 25–30 minut dlouhého dokumentu s pracovním názvem „*Už není toho dechu*“. Snímek pojednává o horákovi Zdeňku Jiříčkovi s cílem zachytit ve čtyřech ročních obdobích roční cyklus hospodáře – jak uvedl sám autor scénáře – zapomenutých Krkonoš. Natáčení filmového dokumentu a postupné postprodukční práce na historických fotografiích budou realizovány od ledna do listopadu 2022. S premiérou je počítáno na březen 2023.

Ke vzniku dokumentu Jan Sobotka dodává: „Rád čtu knihy a články v časopisu Krkonoše – Jizerské hory autora Libora Duška. Brilantně zaznamenává život starousedlíků, kteří žili v horách, pracovali na políčkách, pastvinách, byli to ti někdejší horalé, naši předci. Jejich styl života, postoje, poznání a postřehy by nám neměly být lhostejné a měly by být nějak uchovány nebo zaznamenány. A právě to Libor dobře dělá.

Cíleně čtu o krkonošských rodácích, o někdejších i složitém soužití Čechů a Němců, je důležité takové reálie uchovat. Vzpomínky, způsoby života, hospodaření, přemýšlení, které patří k území, jednou mohou vymizet a už je nikdy nevidíme, neuslyšíme, nezachytíme, nepopíšeme, a to by byla škoda. Jde o uchování podstatného, co dříve bylo a už není nebo brzy nebude. Proto se vznikem dokumentu souhlasím a rád se finančním příspěvkem osobně připojím. Stejně tak Svazek Krkonoše a věřím, že např. i oba kraje našeho územně správního celku,“ uzavřel Jan Sobotka.

Časosběrný dokument by měl být o Zdeňku Jiříčkovi, horákovi, který strávil takřka celý život v rodné chalupě ve Vojtěšicích v západních Krkonoších nad levým břehem nad Jizerou, nedaleko Jablonce nad Jizerou. Cílem je zachytit střípky životních zkušeností energického humoristy, totožné s peripetiemi a osudy posledních tradičních hospodářů české části Krkonoš. Pětaosmdesátiletý samorost, který svým projevem, vzhledem, slovníkem a celkovým přístupem k životu evokuje krkonošské rodáky, které známe z fotografií a vyprávěnek před 1. světovou válkou. Nemá mobil ani televizi. Poslouchá jen rádio. Navzdory svému vysokému věku neztrácí energii a vitalitu k obhospodařování pole a péči

nejen o domácí zvířata. Krmí jeleny, syje ptáčkům, chová nalezeného kocoura Fouska. Sám bez nadsázky žije v symbióze s krajinou se vším všudy.

Libor Dušek, etnolog, publicista, skialpinista a horolezec z Krkonoš z Hořejšího Vrchlabí, je autorem několika odborných knih a studií zaměřených zejména na Střední Asii a Krkonoše, dalších populárně naučných knih (například *Krkonošští rodáci vzpomínají*, 1.–3. díl) a přibližně dvou set článků týkajících se zejména společensko-historických témat Krkonoš 20. století. Pravidelně publikuje v časopisu *Krkonoše – Jizerské hory*.

/ Dáša Palátková, *PULS*

Krkonoše loni trhly rekord. Novým trendem je pozorování východu Slunce

Správa KRNAP soustavně monitoruje návštěvnost vrcholových a zároveň nejohroženějších partií Krkonoš prostřednictvím automatických sčítacích zařízení, která denně poskytují aktuální data. Ta za loňský rok poskytují zajímavá fakta.

Návštěvnost byla velmi vysoká, v podzimních měsících dokonce rekordní. Nejzatíženějšímu místy jsou vrchol Sněžky, pramen Labe a Úpské rašeliniště. Stoupá obliba večerních a nočních návštěv hřebenů hor.

„Kromě vysokého počtu pěších návštěvníků jsme v uplynulém roce zaznamenali vysoký počet cyklistů. V této cílové skupině stoupá počet uživatelů elektrokol,“ uvedl mluvčí KRNAPu Radek Drahný. Výskyt automobilů v Krkonoších se dlouhodobě udržuje na stejné úrovni.

Loňské léto – konkrétně červenec a srpen – bylo turisticky velmi intenzivní, avšak nedosahovalo extrémních hodnot z roku 2020. Očekávání však předčil

závěr sezony v září a říjnu, to byla návštěvnost maximální, takže souhrnně lze loňskou sezonu označit za rekordní. Na vysoké podzimní návštěvnosti se podílelo i celkem teplé počasí bez výrazných dlouhodobých srážek. To se projevilo zejména o víkendech, nejfrekventovanějším dnem celé sezony byla neděle 26. září.

Sněžka loni přilákala ještě víc lidí než v roce 2020 – a to hlavně ve druhé polovině letní sezony. Byly dny, kdy na vrchol naší nejvyšší hory směřovalo i víc než 10 tisíc pěších turistů za den. (Je důležité upozornit, že data automatických sčítačů poskytují informace o počtech detekovaných průchodů, ale skutečný počet průchozích turistů je na většině lokalit ještě vyšší.)

Mezi další nejnavštěvovanější lokality můžeme zařadit okolí Labské boudy a Pramen Labe (až 3 000 detekovaných průchodů za den), Památník obětem hor nebo Úpské rašeliniště (až přes 2 500 průchodů).

Specifikem v chování návštěvníků je rostoucí obliba večerních a nočních přechodů, lidé se chodí dívat na východ Slunce.

/ Radek Drahný, KRNAP, foto Kamila Antošová

železnobrodsko

ŽELEZNÝ BROD – Do 27. března mohou milovníci výtvarného umění navštívit v galerii DETESK výstavu kreseb a obrazů výtvarníka Milana Meteláka. Do rodiny prvního ředitele místní sklářské školy Aloise Meteláka se narodil v roce 1928. V rámci silné rodinné tradice sklářskou školu také v období 1943–1947 navštěvoval. V letech 1947–1952 pokračoval ve studiu na pražské Vysoké škole uměleckoprůmyslové v ateliéru prof. Štipla. Souběžně navštěvoval pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy. Svůj mimořádný umělecký cit uplatnil především v návrzích pro harrachovský závod Borského skla, kam po studiích v roce 1955 nastoupil na místo vedoucího výtvarníka. Pozoruhodné je i jeho malířské dílo. Milan Metelák zemřel v Harrachově 11. 6. 1993.

ŽELEZNÝ BROD – Ani v roce 2021 nebylo knihovně přáno rozvinout všechny možnosti a uplatnit potenciál moderně zrekonstruovaného prostoru plného technických vymožeností. Jako všechny oblasti života nás omezovala pandemie. V roce 2021 bylo dosaženo počtu 23 166 výpůjček, z toho bylo vypůjčeno 427 audioknih a 220 her a didaktických pomůcek. Meziknihovní výpůjční službou z jiných knihoven jsme čtenářům zprostředkovali 128 výpůjček. Čtenáři využívali také možnosti stahování e-výpůjček z on-line katalogu v rámci smlouvy se společností *Palmknihy* – celkem 87 e-výpůjček za rok 2021. Celkem bylo v roce 2021 registrováno 900 čtenářů (z toho 229 čtenářů do 15 let), kteří knihovnu v průběhu roku navštívili 6 175 krát.

Internet v knihovně využilo 167 návštěvníků.

Zaznamenali jsme 3 416 virtuálních návštěvníků webové stránky knihovny, 2 917 vstupů do on-line katalogu a 404 vstupů do čtenářského konta.

Stav knihovního fondu činil 22 367 knihovních jednotek, z toho 109 audioknih a 92 her.

Nakoupili jsme 1094 knihovních jednotek a odepsali 154 opotřebovaných knih. Odebírali jsme 35 titulů periodik. Bylo uspořádáno 44 kulturních a vzdělávacích akcí (převážně pro žáky ZŠ, MŠ a SUPŠS), kterých se zúčastnilo celkem 830 návštěvníků, v sále knihovny se také realizovaly akce pořádané jinými subjekty, těch bylo celkem 13 a navštívilo je 295 účastníků.

Těší nás stoupající počet čtenářů, zejména těch nejmladších, díky úspěšnému projektu *Bookstart* a tradičnímu projektu *Knížka pro prvňáčka*.

Věříme, že nám nový rok bez covidových omezení přinese i více výpůjček a větší možnosti rozvoje kulturních a vzdělávacích aktivit. Máme naplánované kurzy ovládání ozobotů (miniaturních robotů) pro děti, semestry Virtuální univerzity 3. věku zaměřené na České dějiny a jejich souvislosti, přednášky a autorská čtení. (Dana Hudíková a Barbora Vymazalová, *Železnobrodský zpravodaj*)

LOUŽNICE – Zvonička v Loužnici byla pravděpodobně vystavěna ve stejné době, kdy byl postaven dům na Kopani, tedy v 17. století.

Ve 40. letech 19. století byla tato kaplička velmi sešlá, takže byl zvon přenesen na vedlejší hrušku u „Bartošova“ statku čp. 5.

Na oslavu zrušení roboty byl zakoupen nový zvon. Zvon měl označení:

Na paměť 50letého zrušení roboty v zemích koruny svatováclavské.

První zvon byl osadě ukraden, druhý vyzváněl 50 let, až konečně musel být nahrazen novým.

Tento nový zvon sloužil občanům až do roku 1916. V době války, Rakousko potřebovalo kov na výrobu děl a z nouze se sáhlo i po zvonech bez ohledu na to, že tyto zvony jsou posvěceny. Ke skutečnému rekvírování se přistoupilo od 8. 8. 1916, přičemž za kilogram zvonoviny byla proplácena náhrada 4 koruny.

Druhá rekvizice z 22. 5. 1917 se vztahovala na všechny zvony, kromě těch s historickou nebo uměleckou hodnotou, kromě zvonů signálních.

Tomuto drastickému zabavování a následnému zničení, neušel ani loužnický zvon ve zvoničce a ani školní zvonek na určování začátku a konce vyučování. Bylo to 21. listopadu 1916.

Před sto lety, 12. února 1922 byl na zdejší zvoničku zavěšen nový zvonek, pořízený ze sbírky občanstva. Hned druhý den vyzváněl zemřelé manželce hajného Vedrala.

V tomto roce vyžádala si smrt neobvyklý počet lidí z Loužnice; celkem 13 obětí, většinou mladší lidé.

(Loužnický zpravodaj)

ZÁSADA

Sportovní klub Zásada zve váženou veřejnost na XI. ročník akce

Akce proběhne za každého počasí, i bez sněhu!

ZÁSADSKÁ PRALYŽE

aneb Závody po staru

Sobota 12.2.2022 od 13 hodin
Hřiště FK Zásada a okolí

V kategoriích dam a páňů se pořádá klání v běhu na 100 m krokem telemarským a na 1 km krokem klasickým a překvapení! U páňů závodníků jest vyzdoběn dobový úbor k lyžím připravený, dámy nechť se destaví v sukni, klobouk je vítán. První tři místa každého závodu jsou honorována. Jíz tradičně bude i kategorie dětská. Startovné (s občerstvením) jest ve výši 100 Kč. Dělo jsou vítáni všichni s povezem BENWOLF. Pro tyto osoby jest uspořádána spanilá jízda a jsou osvobozeni od symbolického vstupného 30 Kč (děti zdarma). U ctěných příchezích jest taktóž vítáno dobovém oblečení. Občerstvení zajištěno v pohostinství „U sopráně Štulpry“, kde jest v kouzelné skřínce pro děti promítání Kerkenošských pohádek.

Více na www.fothalzasada.cz

*** Rada města schválila uzavření smlouvy s *Truhlářstvím Zdar*, které opraví oblíbenou *Galerii Rumcajsův svět Radka Pilaře*. Atrakce sídlící v zámku při Městském informačním centru je v havarijním stavu, ale to se letos změní. V opravené podobě se představí už během turistické sezóny.**

Truhlářská firma z pražských Holešovic je zároveň původním tvůrcem této interaktivní výstavy. Cenu oprav vyčíslila na přibližně 260 tisíc Kč včetně DPH. S ohledem na zkušenosti firmy s touto velice navštěvovanou atrakcí a výraznou specifičnost objednávky se Rada města rozhodla schválit výjimku ze směrnice o zadávání veřejných zakázek.

Po skončení loňské sezóny proběhla technická revize expozice. Naneštěstí se zjistily poměrně závažné, havarijní nedostatky, a proto galerie byla v prosinci 2021 uzavřena pro veřejnost. Město za pomoci Kulturních zařízení města Jičína jednalo s *Truhlářstvím Zdar*, aby dodalo cenovou nabídku. Expozice je v neustálém provozu od roku 2010, a jelikož je interaktivní, nachází se v ní množství pohyblivých prvků, se kterými přichází do kontaktu především děti. Ročně tudy projde přes 10 tisíc návštěvníků a fotografie nadšených dětí u atrakcí s loupežníkem Rumcajsem plní sociální sítě i rodinná alba. *Galerie Rumcajsův svět Radka Pilaře* utváří pověst pohádkového města pro další generaci. Město Jičín také proto postupuje s velkou obezřetností. Probíhá zde pravidelná údržba, avšak bez rekonstrukce by nebylo možné ji prohlásit za maximálně bezpečnou. (J. Jireš, MÚ Jičín)

*** Nově zrekonstruovaná část severovýchodního křídla Čestného dvora Valdštejnské lodžie a nový moderní víceúčelový sál se začátkem letošního jara**

neotevře, stavba nabrala několikaměsíční zpoždění. „Doufali jsme, že sál slavnostně otevřeme při Valdštejnských slavnostech na konci května. To se ale zjevně nestane,“ uvedl kastelán Lodžie Jiří Vydra *Deníku*.

Jičínská radnice tak počítá s dokončením v polovině roku.

Celková cena projektu opravy Valdštejnské lodžie se zatím vyšplhala k 32 milionům korun. Brzy také začne rekonstrukce další části Čestného dvora, při které by měl mimo jiné vzniknout nový průchod do Libosadu, prozradil *Jičínský deník*.

hořice

Historik jilemnického muzea Martin Witkowski bude **ve středu 16. února** od 17:30 povídat v multimediálním sále Městského muzea v Hořicích o smírčích křížích v našem regionu.

mnichovohradištsko

Archeologie, nebo umění? O životní dráze Petra Jenče rozhodl pobyt v Libyi a setkání s antickými památkami Středomoří

Jen málo lidí zná Český ráj tak dobře jako Petr Jenč, archeolog a speleoantropolog z Mnichova Hradiště, jehož domovským pracovištěm je již od konce 90. let *Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě*. Vedle záchranné archeologie, jež je jeho denním chlebem, jsme se bavili o historických rytinách ve skalních oblastech, výzkumných projektech i Africe, která má na jeho cestě k archeologii zásadní místo.

Zkoumat prastaré artefakty, provádět vykopávky, dotýkat se minulosti, zkrátka být archeologem, to je poměrně romantická představa. Kdy a jak jste zjistil, že se chcete věnovat právě tomuto oboru?

Historie, ale i přírodní vědy mě přitahovaly už od školních let, vedle toho jsem rád kreslil a maloval. Do lidové školy umění jsem nastoupil poprvé již ve třech letech, později mě výtvarnou přípravou provázeli laskaví a báječní učitelé – především Josef Marek, Svatava Budilová nebo Eva Ševců. Po mamince jsem zdědil talent výtvarný, po tatínkovi spíše analytické myšlení, chuť poznávat naši minulost a objevovat krásy Českého ráje. Po obou zálibu v cestování. Zájem o archeologii přišel ve 13 letech během pobytu v Libyi na Kyrénaice, kde jsem měl možnost poznat jedny z nekrásnějších a zároveň turisticky nejopuštěnějších antických památek Středomoří.

Tehdy mě kromě zbytků antických staveb a ulic zaujalo také značné množství zlomků keramických nádob běžně se nacházejících na povrchu. Po návratu zpět do Československa jsem si stále více všiml, že s archeologickými nálezy se lze běžně setkat, byť v daleko menší míře, také v naší krajině. *Soupis archeologických lokalit Českého ráje, Podještědí a Podbezdězí* od Jana Filipa z roku 1947 byl mým prvním průvodcem. To jsem nastoupil studium oboru výtvarného zpracování drahých kamenů na SUPŠ v Turnově. Volné chvíle jsem ale většinou věnoval archeologickému poznávání širokého regionu, navázal spolupráci s archeology, stále více pronikal do odborné literatury a učil se na archeologickém materiálu v muzejních sbírkách. V 16 letech jsem měl o budoucí profesi jasno. Tehdy, v zimních měsících 1992/1993 jsem nově uspořádal bývalou Filipovu expozici archeologie pravěku a středověku v *Muzeu města Mnichovo Hradiště*. Tu poté schválil přizvaný ředitel pražského Archeologického ústavu.

Petr Jenč v expozici jeskynní archeologie v Archeologickém muzeu Šatlava v České Lípě.

Láskou k archeologii jste tedy zahorel již v útlém věku. Jak se na vás tehdy vaši pozdější kolegové dívali?

Měli zájem se mi věnovat, pomáhali mi nabírat nové zkušenosti a metodicky mě vedli. Byla to obrovská zkušenost. Ve speleoarcheologickém výzkumu mě zásadně ovlivnil Václav Matoušek, velmi respektovaný odborník, který v té době působil v Národním muzeu v Praze. Dále to byli především kolegové z nově budovaných archeologických oddělení v turnovském muzeu a v roce 1994 také v Okresním muzeu v Mladé Boleslavi. Z mého terénního průzkumu vznikaly první hlášení a nálezové zprávy Archeologickému ústavu i první články. Zapojoval jsem se též do záchranné archeologie na Mnichovohradištsku. Desítky nových archeologických lokalit jsem ještě jako student střední s ověřováním objektů a záchranou movitých nálezů. Naši snahou je přitom respektovat co nejvíce potřeby stavebníka a časový harmonogram stavby. V případě známých archeologických lokalit provádíme časově nejnáročnější část výzkumu obvykle v předstihu, před zahájením stavebních prací.

Nejvíce vás to táhlo k archeologii jeskyní a skalních převisů? Jaká byla vaše další profesní cesta?

Nebyl to jen zájem o skalní lokality, ale především o archeologii krajiny. Společné téma nás dalo dohromady s Vladimírem Pešou, jen o pár let starším studentem archeologie, se kterým jsme pracovali na řadě výzkumů a od konce 90. let společně budovali archeologické pracoviště v českolipském vlastivědném muzeu. Cenné bylo zahájení užší spolupráce se speleology, přírodovědci a některými pracovníky ochrany přírody. Otvírala se nová kapitola objevování pískovcového fenoménu ve všech skalních oblastech české křídové pánve. Z osobností, jejichž jména jsou širší veřejnosti známější, zmíním třeba geologa Václava Cílka nebo nepřekonatelného Vojena Ložka. Na Českolipsku a Děčínsku zahájil přední specialista na období loveckého pravěku prof. Jiří Svoboda projekt National Geographic Society *Poslední lovci a sběrači severních Čech, kde jsem se věnoval především zpracovávání nálezů zemědělského pravěku*. Do druhé poloviny 90. let patří také má první pedagogická zkušenost, kdy jsem se rok věnoval učitelství na gymnáziu v Králíkách, nebo studium kulturní historie na UJEP, odkud jsem po dvou letech zamířil do Prahy na archeologii.

Vaše domovské pracoviště je ve Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě. Můžete jej představit?

Naše pracoviště vzniklo v roce 1998. Věnujeme se výkonu archeologické památkové péče na území okresu Česká Lípa a v okolí Jablonného. Archeologickou působnost máme také na Mnichovohradištsku, kde jsme do roku 2005 řešili záchrannou archeologii plošně, dnes se zde věnujeme již jen pískovcovému fenoménu Českého ráje. Ve své činnosti se dále zaměřujeme na speleoantropologii, obor zkoumající vztah člověk a jeskyně od pravěku po současnost, a dokumentaci historických skalních nápisů, rytin a maleb. Máme vlastní informační databázi archeologických lokalit a nálezů z Českolipska i sousedních regionů, průběžně tvoříme databázi historických skalních rytin

a nápisů z pískovcových oblastí severních Čech. Od roku 2011 sídlíme na pobočce Archeologické muzeum – Šatlava v České Lípě. V přízemí bývalého městského vězení jsou expozice z větší části věnovány archeologii jeskyní, tedy i nálezům z Českého ráje. Za archeologii Českolipska pozvu zájemce na hlavní budovu vlastivědného muzea do bývalého augustiniánského kláštera, nacházejícího se rovněž v centru Lípy. Největší objem archeologické práce dělají záchranné výzkumy. Stále platí, že z vás, archeologů, mají stavebníci hrůzu, pokud jim oznámíte, že se přijedete na stavbu podívat? A je to opodstatněné? Agenda je to skutečně velká, není to jen práce v terénu. Pro představu v číslech: v českolipském muzeu jsem vedl nebo se podílel na realizaci tří tisíc záchranných archeologických akcí. A to jsme se první roky od vzniku našeho pracoviště potýkali s minimálním povědomím o oznamovací povinnosti na straně investorů. Jezdí se ke všemu, od velkých staveb po plynové přípojky k rodinnému domu. Přítomnost archeologických nálezů můžeme s jistotou vyloučit jen u recentně vytěžených ploch. Stavebníci se ale archeologů určitě obávat nemusí. Jsou pro nás především partnery. Na žádost k připravovaným stavbám vypracováváme vyjádření, ve kterém žadatele informujeme o dalším postupu, pravděpodobnosti výskytu archeologických nálezů, popřípadě nákladů. Po oznámení záměru zemních prací uzavíráme s investorem dohodu. Vzájemná komunikace je klíčová – pomáhá stavbu nezdržovat. Záchranný výzkum probíhá nejčastěji formou dohledu s podrobnou dokumentací odkrytých profilů a ploch, v případě pozitivních archeologických zjištění též s ovzorkováním objektů a záchrannou movitých nálezů. Naší snahou je přitom respektovat co nejvíce potřeby stavebníka a časový harmonogram stavby. V případě známých archeologických lokalit provádíme časově nejnáročnější část výzkumu obvykle v předstihu, před zahájením stavebních prací.

Jakého nálezů nebo objevů si za dobu svých archeologických průzkumů nejvíce ceníte?

Často pokládaná otázka, na kterou není jednoduchá odpověď. Nejde ani tak o jednotlivý artefakt nebo zkoumaný objekt, ale nakolik tyto „střípky“ minulosti zapadnou do celkové mozaiky poznání.

Osobně považuji za mimořádně přínosný interdisciplinární přístup v archeologii. Více se například dozvídáme o lidské každodennosti, ale také o přírodním prostředí člověka od pravěku k dnešku, nakolik jej člověk svými zásahy ovlivňoval i jak se s nimi příroda dokázala nebo nedokázala vyrovnat. Před lety mě zejména fascinovalo téma environmentálního kolapsu, kterým si prošly některé členité pískovcové oblasti severních a středních Čech na sklonku bronzové doby. Příkladem takového území je třeba Příhrazská vrchovina na Mnichovohradištsku.

Od roku 2000 se intenzivně věnujeme dokumentaci archeologie krajiny pískovcových oblastí severních a severovýchodních Čech, do které v letních měsících zapojujeme také studenty vysokých nebo středních škol. V terénu jsou vyhledávány a podrobně dokumentovány historické petroglyfy a graffiti, objekty ryté, sekané nebo tesané v pískovcovém podloží a další archeologické stopy – například pozůstatky zaniklých sídel, cest, starých lomových areálů nebo

historických hranic pozemků. Kromě několika sezón v Českém Švýcarsku a průběžné dokumentace na Českolipsku realizujeme dlouhodobý výzkum ve skalních městech Českého ráje. Za účasti studentů proběhlo od roku 2001 v *CHKO Český ráj* 18 sezón, kdy jsme zdokumentovali více než 21 tisíc objektů. Nejstarší petroglyfy pocházejí ze středověku. Na základě našich dosavadních poznatků předpokládáme v Českém ráji desítky objektů datovatelných do 13. až 16. století. Pozdně středověké petroglyfy se omezují na vyobrazení křížů, výbroje apod. Dokumentovány byly také lomařské značky a erby. Jedním z nejcennějších objektů je pro nás metr vysoká schematizovaná postava zbrojnoše, držícího v levé ruce štít, kterou lze s opatrností datovat do druhé poloviny 14. nebo do 15. století. Pro srovnání, z 16. a 17. století známe ze skalních měst Českého ráje necelé čtyři desítky nápisů tvořených nebo datovaných letopočty. Nápisů z tohoto období, avšak bez bližší datace, jsme zdokumentovali mnoho desítek. Přesto jde o nepatrný zlomek oproti záplavě nápisů moderních, navíc s jinou informační hloubkou.

Vzpomínka na výlet do Příhrazských skal

Co dnes dokážeme z historických skalních rytin vyčíst?

Dnes jsme zvyklí na internet a sociální sítě, kde lidé sdílejí prakticky vše. Nekonečné množství informací. Když se ale podíváme například do archivních pramenů časného novověku, dozvídáme se o lidské každodennosti nesrovnatelně méně. O tom, že někdo prodal svůj pozemek a za kolik, že skála na něm je

neužitečná, přečteme si, jak dobře nebo špatně se hospodařilo. Jiné povahy jsou dokumenty týkající se sporů... Výpověď pramenů archeologických naše poznání významně rozšiřuje. Ale petroglyfy, nejčastěji nápisové, mozaiku našeho poznání o osídlení a hospodaření v krajině skvěle doplňují. Přinášejí nám také informace o přesném vedení hranic pozemků, revírů a panství, úkrytech obyvatel v neklidných dobách nebo počátcích turistiky. Zároveň se jedná o pramen velmi zranitelný. Pískovec podléhá klimatickým vlivům, petroglyfy zanikají tvorbou alumových solí nebo novodobým vandalstvím.

Zájemcům o archeologii je určena v českolipském muzeu řada akcí, další připravujete s Domem přírody Českého ráje. Jak velký důraz kladete na popularizaci archeologie ve své práci a jaké akce mohou zájemci o váš obor navštívit?

Po celou dobu existence našeho archeologického pracoviště se snažíme naši práci přibližovat také široké veřejnosti. Výjimečný byl v letech 2009 až 2013 německo-český projekt *Život před 1800 lety*, jehož součástí byly i letní dílny v Lužici.

Velké oblibě se těšil Historicko-antropologický seminář, vzdělávací projekt muzea, do kterého jsme zapojili též řadu odborníků z dalších institucí. Našich přednášek se pravidelně účastnili zájemci i ze vzdálenějšího Rumburska, Mnichovohradišťska nebo Litoměřicka. Od roku 2018 se v měsíci říjnu každoročně zapojujeme do *Mezinárodního dne archeologie*. Novinkou od roku 2020 je projekt *Archeologické léto*, pořádaný Archeologickými ústavu Akademie věd ČR v Praze a Brně ve spolupráci s dalšími archeologickými pracovišti.

V minulém roce jsme nabídli exkurze na Českolipsku i v Českém ráji. Pod hlavičkou *Domu přírody Českého ráje* jsme s kolegyně Lenkou Šoltysovou a Jiřím Bruthansem v roce 2017 zahájili cyklus interpretačních exkurzí *Za pískovcovým fenoménem Českého ráje*. Během půldenních nebo celodenních vycházek zaměřených vždy na jednu skalní oblast přibližujeme nejzásadnější fenomén Českého ráje – pískovec. Účastníkům tak území představujeme z pohledu geologie, geomorfologie, archeologie, historie, živé přírody a ochrany území ve světle nejnovějších poznatků.

/ Martin Weiss, *Kamelot*; (mírně kráceno)

jablonec

**KLUB
Na RAMPĚ**

SOBOTA

12. 2. 2022

20:00 hod.

JAN HRUBÝ A TRIO >

Matadora českých bigbitových houslí doprovodí na klávesy a kytaru Ondřej Fencel, keltskou harfu Sean Barry, perkuse Michal Hnátek.

* JIZERSKÉ HORY

Kino Radnice, **11. února od 17 a 20 hodin**

Předpremiéra filmu u příležitosti závodu Jizerská 50

* ALABAMA

U George, Fügnerova 1a, **11. února od 19 hodin**

Trampská a country kapela

* ČEZ ENERGY FEST – TATA BOJS

Mírové náměstí, **11. února od 20 hodin**

Open-air koncert

* JIZERSKÁ 50 PADESÁTKRÁT JINAK

Centrum města, **12. února, 13, 15 a 17 hodin**

Devět performerů předvede v ulicích města krátké loutkové ztvárnění příběhů z Jizerských hor a Jizerské 50

18 hodin – startuje od radnice průvod městem

*** V pátek 21. února** se na prknech, která znamenají svět, objeví *Překrásný nadhasič Pražský*, jehož do Jablonce přiveze Studio Ypsilon Praha.

Přestože je hra inspirována skutečnou tragickou událostí (požárem Národního divadla), vznikla z toho báječná komedie, v níž excelují Jiřina Vacková, Václav Helšus, Kryštof Mende, Miroslav Novotný a další.

Následující den, **22. února**, se diváci mohou těšit na Elišku Balzerovou s její one woman laskavou komedií *Můj báječný rozvod*, jejíž provedení ocenila sama autorka díla, Geraldine Aron. Ta nešetřila slovy chvály poté, co se na Elišku Balzerou přijela osobně podívat, když měla hra premiéru v pražské Viole.
(ims, end, Jablonecký měsíčník)

tanvald

KOŘENOV – Zubačka v roce 2022

Na rok 2022 připravujeme šest velkých akcí na Zubačce s doprovodným programem. Sezónu zahájíme v sobotu 4. června 2022. Jízdy mezi Tanvaldem a Kořenovem obohatíme o další vlaky z Kořenova a Harrachova. Největší akcí roku 2022 se stanou oslavy 120 let Zubačky, tato akce proběhne o víkendu 2. a 3. července 2022. Na akci budou nasazena historická vozidla včetně parní lokomotivy, která by měla vyrazit z Liberce, v jednání jsou i historické vlaky z Kořenova do Szklarske Poreby. (pš, *Tanvaldský zpravodaj*)

* Jizerskohorské pomníčky

Jizerské hory jsou krásné a je tu celá řada pomníčků a památek, které připomínají lidi, kteří to tu měli rádi.

Hlavně v minulém století se v Jizerkách objevily desítky památek, které nás upozorňují na lidi, kteří si naše hory oblíbili, nebo jsou vzpomínkou na významné společenské události. Setkáme se se jmény malířů, básníků i jiných

umělců, kteří se buď zdejší krajinou inspirovali, nebo ji osobně navštívili. Svoje pomníčky tu mají i členové šlechtických a panovnických rodů, staré sklárny, slavní rodáci, trampské osady, prameny řek, přehrady (včetně té protržené).

Pomník kancléře Šámala – stojí na Nové Louce a připomíná významného prvorepublikového politika a protirakouského a později protifašistického odbojáře. Rád se věnoval lovu a od třicátých let přijížděl pravidelně do Jizerských hor. Ubytován byl vždy v loveckém zámečku na Nové Louce. V roce 1947 mu byl právě tady odhalen kamenný pomník se dvěma bronzovými deskami – pamětní plaketou a deskou s pamětním nápisem. Komunisté jej nechali odstranit, ale podařilo se zachránit obě desky, a tak mohl být pomník 8. září roku 1990 znovu slavnostně odhalen.

Památník při prameni Jizery – pramen označují dva památníčky. Prvním z nich je deska na

dřevěném rozsocháči, který stojí přímo u lesní silničky spojující Předěl s Tišinou. Druhý tvoří velký kámen, který je poblíž státní hranice.

Na něm je železný erb s nápisem „*Pramen Jizery*“. Ani jeden neoznačuje úplně přesně místo, kde řeka pramení, protože svah Smrku je promáčený. Ale památky určují, že někde v těchto místech je symbolické místo, kde se rodí řeka, jež dala Jizerským horám jméno.

Pramen Nisy – najdeme ho v krásném hájku v Nové Vsi nad Nisou. 29. července roku 1930 tu byl slavnostně odhalen přírodní kámen s nápisem „*Neissequelle*“

1930“. Žulový balvan byl přivezen z Bukové hory. Původní nápis byl v roce 1980 překryt bronzovou tabulí s nápisem „*Pramen Nisy*“. Tu ale bohužel někdo ukradl. (Desenské noviny)

liberec

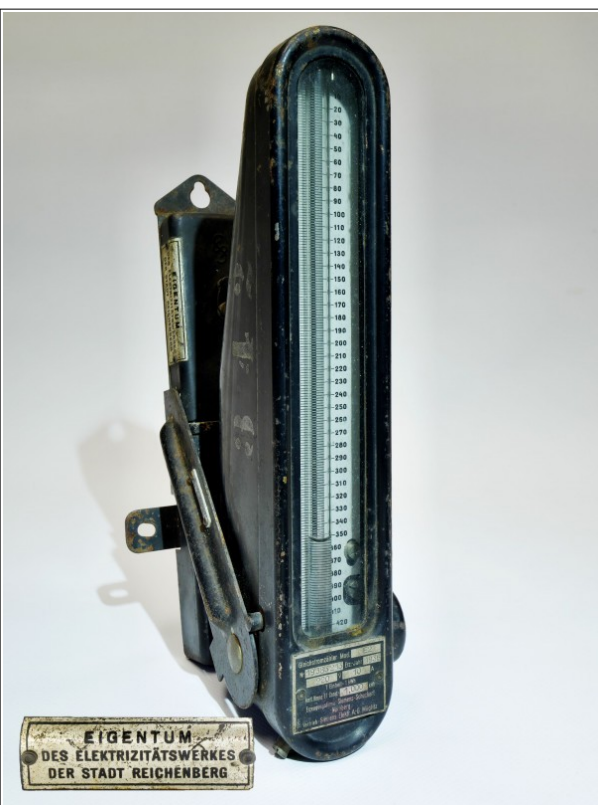
* **Malé divadlo v Liberci** má po více než pěti měsících stavebních prací zrekonstruované foyer. Úprava vstupních prostor stála bezmála devět milionů korun, jinde je šatna i bar. A jako hlavní vchod začal sloužit vstup, který je blíže ke křižovatce se Sokolskou ulicí.

„Je to ten vchod nalevo se schody. Původní hlavní vchod funguje pro vozíčkáře,“ uvedla ředitelka Divadla F. X. Šaldy Jarmila Levko, pod které Malé divadlo patří. Vstupní prostor divadla řemeslníci přestavovali poprvé od otevření malé liberecké scény v roce 1989.

Navenek nejvýraznější změnou je přemístění baru z malé místnosti u původního hlavního vchodu do velkého prostoru, kde dříve bývala šatna. „Bar je dlouhý a obsluhuje tam o pauze více lidí. To znamená, že jsou tam třeba tři menší fronty než jedna velká jako dosud,“ dodala ředitelka Levko. Informaci přinesl server *Genus*.

Severočeské muzeum se chlubí elektroměrem Siemens z roku 1936

Ryze aktuální je v současné době plné výkyvů na trhu s elektřinou nový přírůstek do sbírek *Severočeského muzea* v Liberci. Je jím elektroměr značky *Siemens* z roku 1936. Jde o předchůdce klasického analogového indukčního elektroměru, který je známý pod obecným názvem elektrické hodiny. „Je to skoro symbolické v této, co se týče cen energií, turbulentní době. Nicméně pro naše muzeum se jedná o zajímavý exponát, která jistě zaujme nejen technicky zaměřené návštěvníky, ale i nás, kteří jen obdivujeme krásné řemeslné provedení historických přístrojů,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Přístroj je určen pro stejnosměrný proud 220 V, který se dnes používá prakticky jen v průmyslu. Má číslo 342 a sloužil v liberecké čtvrti Horní Hanychov. Je cenný i díky zachovalému štítku s nápisem Majetek elektrárny města Liberec. „Lidské dějiny provází neutuchající snaha o využití energie. V pradávných dobách to byl oheň ve své primitivní podobě, následovala vodní energie v podobě mlýnů a pak vodních turbín, parní stroje, elektrické stroje. Podobně jako popisujeme dějiny z pohledu válek a politiky, bylo by je možné popisovat z pohledu energetiky. A energie pochopitelně měly obrovský dopad na každodennost obyvatel. Tyto elektrické hodiny jsou malým zástupcem a dokladem těchto dějů pro město Liberec,“ doplnil Ivan Rous, vedoucí oddělení výstavní a prezentační.

První elektrárna v pravém slova smyslu byla postavena v Liberci v roce 1897 norimberským podnikem *EAG* pro provoz tramvají ve městě a roku 1905 koupilo město nadpoloviční většinu akcií za 1.200.000 korun. Elektrárnu rozšířilo a instalovalo dva nové parní stroje o výkonu 750 koňských sil. V roce 1907 bylo připojeno již 9 obcí v okolí Liberce, které jsou již dnes jeho součástí. Elektrárna byla propojena v roce 1908 s vodní elektrárnou v Machníně, kterou postavil městský inženýr Ulrich Huber pro pohon čerpadel libereckého vodovodu. Do městské elektrárny byl v roce 1910 instalován třetí parní kotel, ale

i tak přestával stačit objem vyrobeného elektrického proudu potřebám města. Proto padlo rozhodnutí vybudovat elektrárnu v Andělské hoře, která měla kapacitně pokrýt Liberec a okolí. V roce 1913 je založena nová společnost přespolní elektrárny Liberec – *Elektriches Überlandswerk Reichenberg*. Se stavbou se začalo hned v roce založení společnosti a v říjnu 1914 začala elektrárna dodávat elektrický proud. Byla připojena k hlavnímu rozvodu městské elektrárny a produkovala stejnosměrný proud. Na střídavý proud byly převedeny elektrárny až po druhé světové válce. Elektrárna v Andělské hoře přestala sloužit svému účelu v roce 1966 a dále sloužila do začátku sedmdesátých let jako teplárna.

/ Filip Trdla, Liberecký kraj

za humny

MLADÁ BOLESLAV – V úterý 8. února 2022 ve věku nedožitých 86 let zemřel mladoboleslavský historik a spisovatel Karel Herčík. Byl autorem celé řady knih o historii Mladé Boleslavi a Mladoboleslavska. V roce 1990 byl zvolen prvním postkomunistickým starostou Mladé Boleslavi. V roce 2006 byl oceněn *Cenou statutárního města Mladá Boleslav*, která se uděluje osobnosti, jež svým životem a dílem přispěla k propagaci města, jeho zvelebení, rozvoji a zkvalitnění života občanů Mladé Boleslavi.

Karel Herčík se narodil 9. března 1936 v Kolíně. Po skončení 2. světové války se přestěhoval s rodiči do Ústí nad Labem, kde dokončil základní školní docházku a odmaturoval na jedenáctileté střední škole.

Vysokoškolská studia absolvoval na Filosoficko-historické fakultě Univerzity Karlovy v oboru historie-pedagogika a ukončil je promocí v roce 1959.

Na několik měsíců nastoupil na místo okresního archiváře v Mladé Boleslavi, poté byl povolán na 22 měsíců do základní vojenské služby. Po návratu pokračoval v práci archiváře a historika, publikoval v regionálním a odborném tisku. V Mladé Boleslavi se také oženil a založil rodinu. Jako vedoucí archivu musel nastoupit do KSČ, odkud byl ale po dvou letech vyloučen pro narušení socialistického společenského pořádku a znevážení přátelství k SSSR.

Následovalo v roce 1969 i propuštění z práce v archivu. V následujících letech pracoval u Okresního stavebního podniku, poté dalších 10 let pak jako úředník u Středočeských silnic až do začátku roku 1990. Historii se však věnoval dlouhá léta i nadále, i když nikde publikovat nesměl.

Po sametové revoluci dostal nabídku nastoupit do Občanské ho fóra a 30. ledna 1990 byl zvolen předsedou ONV. V prvních volbách na podzim roku 1990 byl zvolen starostou Mladé Boleslavi. V dalších komunálních volbách už kandidovat na starostu nechtěl. V prosinci 1994 nastoupil jako středoškolský profesor na Gymnázium Dr. Josefa Pekaře. Byl autorem nebo spoluautorem celé řady publikací, které jsou věnovány historii našeho kraje, měst a obcí, památkám, průmyslovým závodům i významným osobnostem. Veřejnost jej zná z řady přednášek, byl známým průvodcem na procházkách městem Mladá Boleslav, svými historickými články často přispíval do měsíčníku *Boleslavan* i jiných tiskovin. V závěru svého života úzce spolupracoval se *Společností Mikuláše Klaudiána*.

/ Bohumil Horáček, SM Mladá Boleslav

BROUMOV – Tuzemské národní kulturní památky se po dnešním jednání vlády rozrostly o soubor nazvaný Broumovská skupina kostelů, které jsou v Královéhradeckém kraji. Jejich autory jsou významní barokní stavitelé Kryštof Dientzenhofer a jeho syn Kilián Ignác Dientzenhofer. Památkami s nejvyšší ochranou státu se stavby stanou od července. O rozhodnutí vlády informoval na sociálních sítích ministr kultury Martin Baxa (ODS).

Jde o 11 památek, které tvoří vzájemně provázaný architektonický soubor. Podle ministerstva kultury, které prohlášení staveb za národní kulturní památky navrhlo, je výjimečný díky své stylové ucelenosti, architektonické jedinečnosti, autenticitě a rozsahu, ale také díky svému urbanistickému působení v krajině. „Je to velký skvost v regionu Broumovsko, vytváří unikátní genius loci a věřím, že pomůže i v posílení zájmu o tuto část Česka v Královéhradeckém kraji,“ uvedl Baxa.

Komponovaná kulturní krajina Broumovska vznikla v první čtvrtině 18. století díky spolupráci osobnosti zadavatele opata broumovského kláštera Otmara Zinkeho a otce a syna Dientzenhoferových. Ti jsou autory deseti z 11 navrhovaných památek. Barokní kostel Panny Marie, sv. Jiří a sv. Martina v Martínkovicích sice nebyl navržen Dientzenhofery, jeho autorem je Martin Allio. Kostel však stál na počátku projektu barokní stavební obnovy regionu, a je tak součástí důmyslného barokního komponování zdejší kulturní krajiny. Specifičnost souboru spočívá podle ministerstva v začlenění barokních staveb do krajiny skalních útvarů Broumovských stěn. Toto začlenění vytváří ojedinělé řešení v kontextu kulturní krajiny, a to nejen v rámci České republiky, ale i v rámci Evropy, uvádí se v materiálu pro vládu.

Soubor navržený k prohlášení tvoří kostel sv. Prokopa v Bezděkově nad Metují, kostel sv. Máří Magdaleny v Božanově, kostel sv. Václava v Broumově, kostel Všech svatých v Heřmánkovicích, kaple Panny Marie Sněžné na Hvězdě v Hlavňově, kostel sv. Barbory v Otovicích, kostel sv. Jakuba Většího v Ruprechticích, kostel sv. Markéty v Šonově, kostel sv. archanděla Michaela ve Verněřovicích, kostel sv. Anny ve Vižňově a kostel Panny Marie, sv. Jiří a sv. Martina v Martínkovicích. (Archiweb.cz)

PLOUŽNICE – Smíšená cyklostezka Mimoň – Ploužnice pod Ralskem byla dokončena. Trvalo to 16 let. Cyklostezka je tvořena 3 stavebními objekty – lávka, asfaltová komunikace a veřejné osvětlení po celé délce. Po kolaudaci bude zařazena do pasportu komunikací jako komunikace 4. třídy.

Zatím se ale nezdařilo vybudovat most na krajské komunikaci II/268 Mimoň až hranice Libereckého kraje. Trpí tím především občané části Ploužnice a Hvězdova, kterým hrozí při pohybu před domem nebo při cestě do zaměstnání velké nebezpečí, z důvodu nadměrného provozu. Město se snažilo vyřešit tuto situaci frézováním a umístěním semaforů, ale nakonec se nepodařilo.

„I přes skutečnost, že se jedná o problém investora, kterým je v tomto případě Liberecký kraj, chci se Vám všem hluboce omluvit,“ napsal starosta Ralska Miloslav Tůma v lokálním periodiku *Dnešní Ralsko*. „Jelikož mi situace není lhostejná, tak jsem toto přednesl i na posledním jednání Zastupitelstva Libereckého kraje, ale bohužel bez řádné odezvy. Pokud by chtěl někdo konkrétně tuto situaci řešit, tak je možné se přímo obrátit na Krajskou správu silnic nebo přímo na náměstka hejtmána pana Jana Svitáka.“

MLADÁ BOLESLAV – ČSOP Klenice vydává jedinečnou knihu o chráněných územích Mladoboleslavska. Dvě stě stran textu doplňují fotografie a kresby. Vydání předcházely podrobný několikiletý průzkum našeho malebného kraje. Knihu *Chráněná příroda Mladoboleslavska* napsala Milada Vrbová, fotkami ji doplnil Antonín Kůrka a o celkovou korekci textu se postarala Ivana Řípková. Křest knihy proběhne **15. února v 17. hodin** v Mladoboleslavském muzeu. Je spojen s vernisáží nazvanou stejně jako kniha – *Chráněná příroda Mladoboleslavska*.

V knize jsou zahrnuta přírodovědně nejcennější území, která na Mladoboleslavsku můžete navštívit. Vlastní realizaci předcházely několikaletý průzkum cenných oblastí. „Kniha představuje i nejnovější údaje a nálezy, které se podařilo amatérským přírodovědcům v průběhu roku 2020 na Mladoboleslavsku zaznamenat,“ uvedla autorka knihy Milada Vrbová.

Zájemci o publikaci se mohou těšit na 248 barevných autentických fotografií zachycujících krajinu, významné rostliny, živočichy a houby vybraných území. Vydání knihy finančně podpořila společnost **ŠKO – ENERGO**.

/ Pavel Šubrt s využitím textu Ondřeje Kořínka, Mladá Boleslav

pozdní sběr

JIČÍN

Komorní
divadlo kalich

Eric Assous
MŮJ NEJLEPŠÍ KAMARÁD

Hrají:
Aleš Háma, Nela Boudová
Petr Motloch, Tereza Kostková
Michaela Sejnová / Lucie Okonová
Režie: Jakub Nvota

**DIVADELNÍ PŘEDPLATNÉ 2020
DIVADELNÍ SKUPINA B**

MASARYKOVO DIVADLO JIČÍN
14. 2. 2022 v 19.00

PRODEJ VSTUPENEK **ON-LINE** A NEBO
V MIC, VALD. NÁM JIČÍN

TEL.: 493 534 390 www.kzmj.cz

The Tap Tap na černo

TURNÉ ČERNÉHO HUMORU

Smysl pro černý humor je specificky česká vlastnost a prochází napříč celou naší společností. Zasmějte se společně s námi vtipům o lidech s hendikepem a zeptejte se na cokoli, co Vás o nás zajímá. Všechny vybrané vtipy prošly tvrdou cenzurou členů kapely The Tap Tap – nejtemnější odstín černé legrace je tedy opravdu spolehlivě zaručen.

Autoři: Douša, Fefík, Hrdý, Košťář, Rakus, Setik, Vrána.

**Výstava je otevřená vždy
v otevírací době divadla
a kromě toho:
16. února 10:00 - 15:00**

Čtenáři se nám přestávají bát.
Je potřeba ten článek pojmout trochu jinak.

Marek Simon

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaje